

Vlaams-Gronings treffen tijdens festival in Warffum

INTERVIEW

WARFFUM – In en rond de KunstKerk in Warffum wordt komend weekend het festival En Daar Achter gehouden. Tijdens deze happening treden schrijvers, dichters, muzikanten en andere kunstenaars op uit zowel West-Vlaanderen als Noord-Groningen. Vooral artiesten van het platteland, van achter de grote steden. Uit gebieden die naast verschillen vooral veel raakvlakken hebben. Het moet een ontmoeting van twee verwante culturen worden, waarbij taal en muziek, maar ook sfeer en gezelligheid een belangrijke rol spelen.

door Hans ter Heijden

Het Hogeland en West-Vlaanderen hebben hun plattelandskarakter en hun ligging nabij de zee gemeen en er bestaan gelijksoortige verhalen over hun identiteit, culturele aanbod, sentiment, taal en dialect. Het festival ziet het als een uitdaging om te zien wat er gebeurt als artiesten uit beide gebieden samen twee dagen vullen. Fieke Gosselaar uit Eenrum, streektaalconsulent van het Centrum voor Groninger Taal & Cultuur, bovendien auteur (onder meer van de roman *Het land houdt van stilte* over het Groningse platteland) is erg enthousiast over het festival: „Ja, super! Natuurlijk omarm ik het, ook omdat de streektaal een belangrijke rol speelt. Ik sprak wel oudere mensen die zeiden: ‘Ik moest naar de logopedie, om het Groningse accent eruit te timmeren’. Je mocht het gewoon niet spreken en ook de juffen en meesters zeiden tegen ouders dat je je kinderen Nederlands moest laten spreken, ook al beheersten die mensen dat zelf maar halfbakken.” Maar er is nu toch een revival? Kijk maar naar bijvoorbeeld Marlene Bakker, die in dialect zingt en volle zalen trekt. Gosselaar: „Zeker, al moeten we ervoor oppassen dat het Gronings een cultuurtaal wordt; het

■ Organisator Evelien Borgonjon (links) en streektaalfunctionaris Fieke Gosselaar.

moet breder gedragen worden. Maar mensen waarden het gelukkig steeds meer en daarom is een initiatief als dit ook prima. Bij festival Noorderzon zijn we ook uitgenodigd om het erover te hebben. Dialect hoort bij je identiteit en als je samen naar zo'n festival in de streektaal bent geweest, is er een gevoel van trots, van wat is het eigenlijk een mooie taal!”

Uiterste hoeken

Samen met Jan Dirk Gardenier van de KunstKerk is Evelien Borgonjon, een Vlaamse docent Nederlands en dichter die al tien jaar in Warffum woont, de bedenker van het festival: „We brengen twee uiterste hoeken van landen bij elkaar en het is eigenlijk een mengvorm, waarbij we twee dagen gaan vullen met mensen die elkaar nog nooit ontmoet hebben,

die elkaar niet kennen, die misschien nooit iets van elkaar gelezen hebben. Hun gedichten en verhalen brengen we in een programma waarbij de Vlamingen en de Groningers elkaar afwisselen en waarbij zowel Gronings en West-Vlaams als

iets magisch is. Wij brengen mensen samen die zin, goesting hebben. Als het idee goed is, het verlangen goed is, dan moet het ook goed komen, hé.”

Gevarieerd programma

Waarom moeten mensen naar

‘We brengen mensen samen die zin, goesting, hebben’

Nederlands wordt gesproken. Maar er is ook samenwerking. Ik kijk bijvoorbeeld heel erg uit naar wat Sylvie Marie gaat doen. Zij is een dichteres uit het West-Vlaamse Tielt, die wij gekoppeld hebben aan de Groningse gitarist Digmon Roovers van onder andere de Five Great Guitars en die gaan samen improviseren op het podium. Hij maakt muziek, zij gaat live poëzie schrijven, dus aan de schrijftafel zitten met haar laptop. Haar tekst wordt geprojecteerd en daar gaat Digmon ook weer op reageren. Zij kan misschien ook iets vragen aan het publiek. Wat ik fijn vind, is dat ze zelf aangeeft dat ze het superleuk, maar ook heel spannend vindt. En Digmon was ook getriggerd door het spannende. Dus dat is een samenwerking die op dat moment gaat ontstaan en ik denk dat het ook

het festival toe? Fieke Gosselaar: „Het is een gevarieerd programma, waardoor je je er ook van bewust wordt wat taal eigenlijk is.” Een greep uit het programma: Na de opening zaterdagmiddag door dorpsfanfare Euphonia treedt oud-stadsdichter van Groningen Lilian Zielstra op, Frans Thissen laat weten welke beelden van het dorp in zowel Nederlandse als Vlaamse romans opduiken. Auteur Anne Provoost vertelt het verhaal van de in de Eerste Wereldoorlog naar Parijs geëvacueerde boerenmeisjes uit de Westhoek. Maud Vanhauwaert, genomineerd voor de Libris Literatuur Prijs, vult de kerk met haar poëtische uitspattingen, Marlene Bakker zingt Groningse teksten vol verlangen en de band Het Onderspit brengt schone West-Vlaamse muziek en teksten uit het hart.

Evelien Borgonjon: „Bijzonder is de film *Kon minder* van Fleur Nonnekes die zondagochtend tijdens het ontbijt in het Spijslokaal wordt vertoond en door de maakster wordt toegelicht. Daar zijn ook etnomusicoloog Evert Bisschop Boele, die over muziek-huis-thuis verhaalt, en rapper Wadaap. Voor en na de lunch treden onder meer Kasper Peters, Lupko Ellen, Fieke Gosselaar, Bill Mensema en niet te vergeten Rino Feys, columnist bij De Standaard en werkzaam in een Kringloopwinkel, op. En ja, ik ga als Vlaamse import deze dagen zelf ook wat voordragen! Het festival wordt rond 16.00 uur muzikaal afgesloten met Leonieke Toering. Doorlopend is er een expositie met werk van multi-disciplinair kunstenaar Natascha J.A. Rodenburg.”

Komend weekend is Warffum er klaar voor. Van een Babylonische spraakverwarring zal in de KunstKerk geen sprake zijn. Het sappige Vlaams zal er hooguit wedijveren met het wat minder zangerige, maar zeker zo poëtische Gronings. En wie weet, is er hierna goesting in een tweede editie. Of gaat er volgend jaar misschien wel een delegatie uit Het Hogeland naar het befaamde Kunstfestival in het piepkleine West-Vlaamse dorpje Watou.

Nadere informatie, tickets en reserveringen via www.kunstkerkhogeland.nl. Op zondag is de toegang gratis.

■ Behalve in de KunstKerk vinden ook activiteiten in en rond het Spijslokaal van Openluchtmuseum Het Hoogland plaats.